

TELEGRAFUL ROMÂN

№ 41. ANULU XVI.

Sabiu, in 23 Maiu (4 Iunio) 1868.

Evenimente politice.

Sabiu 22 Maiu.

La terminarea desbaterii asupra legilor interconfesionale, o parte din locuitorii Vienei impropovisare o iluminatiune, ca expresiune de bucuria. Acum după sancționare bucuria e cu multa mai moderata. Numai in cetatiile mai mici se facura câte o demonstratiune cu iluminatiuni acum cu ocaziunea sancționării legilor știute. Pote ca au sosit și pentru politiciii vienesi timpul ca sa cugete despre realitate după cum este, nu in se du pa imaginatiuni, cari nu incap in politica.

Va fi interesant a sci, in legatura cu cele de mai sus, ca in Viena și de acolo mai departe, se raspandesc sciri isolate cari starnesc in omeni temeri și sperantii. Temerile sunt de reactiune și de recadere in absolutism. Clericali și feudalii lucra in organele lor cu tactu și moderatiune. Paguba ca sunt foarte putini din cei ce nu sunt de o partida cu densii, cari sai intielega și foarte multu cari fara voi a lor le dau totu concursulu ce le e in putinta.

Din afara după multe și nenumerate variatiuni despre pace seu resbelu, despre constelatiuni și aliantie ne marginim a reproduce ce va despre relatiunile intre Prussia și Frantia din o epistola a deputatului din Mainz Bamberger in urmatoarele:

„E foarte demna de știut, dice B. in epistola sea, ca in primariu din Prussia are o neinclinare principala foarte mare catra unu resbelu cu Frantia, pentru ca in unu atare resbelu el vede o conturbare foarte deplorabila a culturai, pentru ca elu cugeta ca victori a catu de stralucita, aru trebui cumparata cu sacrificiile cele mai mari și pentru ca o perdere catu de mare pre francesi i aru face numai mai jelosi asupra Germaniei și după campania cea anteia ora perdula aru cerca cu a doua. Sunt multi aici (in Berlinu) cari afirma ca Bismarck a comis dune erori mari: odata, ca elu a primitu la Nicolsburg lini a dela Mainu in locu de a se incurca in unu resbelu cu Frantia, a doua, căci nu a inceputu resbelu candu cu cestiunea Lucsenburgului, pentru ca atunci Prussia era cu multu mai nainte in privintia armării decât Frantia. Inse eu credu ca aceste erori deca potu trece de atari — i servesen spre mai mare onore decâtu apucaturile cele mai destere (debacie) și credu ca nu aru fi retacire deca din Bismarck se inchina principaliu acestui a: unu resbelu intre ambe poporele e cea mai mare dintre toate calamitatiile amenintatoare, și precatu tempu nu se pote dovedi matematicesce, ca resbelulu acestu a la ori ce eventualitate trebui sa se temple, e detori a cea dintai de a-lu incungiuira, si alu dilei, pentru ca Europ a sa se elibere de impregiurari, cari de asta data porta periculu foarte mari in sinulu seu. Nu va fi lucru neinteresant și pentru d-ta a sci, ca pre langa tote ca aici nu se trateza demonstratiunile de pace cu multa seriozitate, pre langa tote ca din candu in candu, aducendu lipsa oratori cu sine, se mai pune man a câte odata si pre manunchulu sabiei: celu din-taiu barbatu alu politicei nemtiesci e in tota consciintia de cea mai umana parere despre periculu unei certe intre Germania și Frantia.”

O alta scire ne asigura de unu articulu a unui profesor Biedermanu, conducatoru a unui diuariu ce apare in Lipsia, in care se dice ca respectivulu Professoru a vorbitu nu de multu cu unu ministru austriacu și acesta s'aru fi exprimat ca ministri austriaci nu urmarescu politica antiprussiana; iera la observarea, ca ce aru face Austria candu provinciile sudice se aru anectă la cele de nordu, au responsu ministru cu o resignatiune muta.

Faimelle respandite despre concentrări de bande revolutionaria la marginele austro-polone suntu scornite cu tendentia.

Din orientu inca nu avemu ceva pozitivu. Ceea ce aflamu in diuare se reduce la denegarea de a plati contributiunea in o parte a Bosniei, la care denegare musulmanii suntu de acord cu crestini.

Diet a Ungariei

In siedint a din 26 Mai 'si depune deputatulu Temisieru Sulyok mandatulu. După aceea se presenta mai multe petitiuni. Notariulu casei magnatiloru aduce nuntialu aceleia ce privesc rociulu drumulu de feru fumanu. Ministru de justitia Horvath aduce unu proiectu de lege despre indigenatu (naturalisatiune, incetatiene, honositasi törvény). Proiectulu se va tipari și distribui comisiuniloru.

La ordinea dilei vine, pre langa trecerea preste desbaterea generala desbaterea speciala asupra proiectulu privitoru la drumulu de feru Zakany-Agram și Hatvan-Miskolc. Cu unele modificatiuni ale comisiunei centrale proiectulu s'a primitu.

In siedint a din 27 Maiu după autenticarea protocolulu esprima Halasz dorintia, ca pre venitoriu deputatii, cari voru sa si depuna mandatulu sa arete casei și motivele demisiunării lor. Bonis e de parere ca astfelu de propuneri sa se faca candu se va desbate modificarea regulamentulu casei. Buianovics cetesce raportulu comisiunei centrale in privintia tratatulu vamale incheiatu cu Prussia. Ce se atinge de cuprinsulu tarifei vamele, raportulu e indostolitu cu tratatulu pentru ca interesele materiale ale Ungariei se vedu prin acestu a asecurate. Tratatulu se privesc de catra comisiune de unu progresu pre campulu politicu comercialu și comisiunea recomanda asia dara tratatulu casei spre primire.

Tratatulu inse nu corespunde in privintia unor titlaturu, dreptulu de stat și pusetiunei Ungariei și anume principiulu dualistici și alu paritatii. De aceea nu recomanda comisiunea primirea titlaturilor și numirea teritoriala din proiectu. Cu placere a aflatu comisiunea ca Majestatea Sea s'a inoitu la modificarea acestor a in o forma corespundietoria și asia se facu urmatoarele modificatiuni:

In partea principala a tratatulu in locu de: „Majestatea Sea c. r. apostolica” sa se dica: „Majestatea Sea Imperatulu Austriei și Regele apostolicu alu Ungariei.” Mai departe in tote locurile unde e a se intrebutia expresiunea: „in statele monarchiei austriace” sa se puna „in amendou statele Majestatiei Sea imp. si apost. reg.” Afara de acestu a preste totu loculu intre cuvintele „imp. reg.” sa se intrecesc cuvintulu „si.” In locu de „Austria” si statele interesate a le reuninei vama sa se dica: „partile contractante.”

Modificariile aceste și alte de felulu acestor a cas a le a primitu cu aplause. La recomandatiunea ce o face comisiunea centrala in privintia modificatiunilor și la dorintia comisiunei exprimate ca cestiunea titlaturii sa se reguleze catu mai curendu, ministru de finantie promite ca cele de lipsa se voru face catu mai curendu.

Pe viitoriu doresce comisiunea centrala ca tratate de asemenea natura sa se substerna casei si in limba in care se ratifica acelea. Raportulu se imparte intre membrii dietei și se pune pre diu a urmatore la ordinea dilei.

Szekely i interpeleza pre ministru in structiunei publice, in privintia scolei elementarie din Szepesi-Szt-György asi a numita Gränznormalschule.

tru provincie din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri straine pe anu 12 po 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intia ora cu 7 1/2 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Ministru de culte Eötvös cere interpelatiunea in scrisu și promite pre septamana venitoare ca va responde.

Ministru de justitia Horvath respondendu la interpelatiunea lui Guall in privintia mesuriloru cu diuareistica din Transilvania, mangai cu aceea, ca legea de acum in vigore se va desfiintia numai după sancționarea procedurii civile și introducerea ei si in Transilvania.

La cererea lui Bonis ca sa se ia la pertratate catu mai curendu procedur a civile, respondu presedintele, ca după serbatori se va pune la ordinea dilei. Berzenozzy se provoca la propunerea ce o facse Deak cu ocaziunea interpelatiunei și dice ca jurulu sa se introduca in Transilvania inainte de ce procedur a civile va deveni lege.

La o interpelatiune a dep. Stoll pentru o defraudare respondu ministru de justitia, ca afacerea interpelata e de natura privata și responsulu lu da numai interpelantulu, iera la cerere lu va da in publicu. După o mica discutiune se invoiesce interpelantele ca responsulu sa nu fia publicu pentru ca s'aru periclită desdaunarea.

In siedint a dela 28 Maiu se desbate tratatulu comercialu cu Prussia, carele se primi cu modificariile ce le amu vedutu la siedint a trecuta.

Min. presedinte incunoscintia cas a ca si regimulu prussianu s'a inoitu la modificatiunile stilistice ale tratatulu.

Dupa acestu a se cetesce proiectulu de lege alu drumulu de feru Zakany-Agram, Hatvan-Miskolc a trei a ora si se primescu.

Urmaza apoi doue modificatiuni ale casei magnatiloru si adeca modificatiunua ce s'a facutu in proiectulu pentru afacerile biserice gr. or. La acestu a dice Halasz ca modificatiunea sa nu se primesca, pentru ca ea nu e nici de lipsa nici chiara.

Ioanovics desvolta ca are intielesu provocarea legei de fatia la alu X articulu de lege din 1792. Dreptu ca partea cea dintai a articulu suna despre cancelari a ilirica, dara partea a doua investesce cu dreptulu de votu pre prelatii gr. orientali si cu privintia la partea acestu a se face provocarea la acea lege vechia.

Modificarea acesta si cea pentru drumulu de feru fumanu se primescu.

O propunere a mai multoru deputati despre spesele jurisdictiuniloru din cetatiile libere si districte se supune la comisiunea financiara.

In siedint a din 29. Maiu interpeleza Borcsa y i pre ministru de interne despre impregiurarea ca medicii promovati la gradulu de doctori la univarsitatiile din Viena și Prag a practizeza fara nici o pedeca in Ungaria, precandu cei promovati la Univesitatea din Pest a nu se potu bucura de acel a si dreptu in Viena.

In absentia ministruulu respondu secretariulu de statu Sla vy, ca din partea ministerulu respectivu se va mijloci oblirea acestei diferintie.

Berzenzey face o interpelatiune in privintia unei concessiuni ce se dice ca s'aru fi datu lui Banffy și E. Karolyi pentru cladirea de drumuri de feru in Transilvania. După o pauza de vre o cateva minute cas a deputatiloru primesce protocolulu casei magnatiloru despre primirea tratatulu comercialu incheiatu cu Prussia.

Casa magnatiloru.

In siedint a did 29 Maiu se primesce fara nici o modificare tratatulu comercialu după cumu l a votatu cas a deputatiloru.

Notariulu casei deputatiloru aduce tratatulu comercialu. Presedintele provoca comisiunea bugetaria si pentru afacerile de comunacatiune ca pre

du'a urmatoria sa fia gata cu referatele spre a se pute tine sedintia.

Interpelatiune.

d. Avramu Tincu, facuta in sedinta de la 23 Maiu.

Dupa ce m'amu convinsu, ca o casa e patenta nu numai fatia cu acei deputati, cari nu pot s'adu pre deplinu limb'a magiara, ci inca si fatia cu acei'a cari au tennutu aci mai exercitiu formal in cetirea scrierei unguresci, purcediendu si eu din punctu de vedere alu oportunitatii mi-ieu indresnel'a a interpela pre d. ministru de culte in limb'a magiara, dechiarandu-me inse, ca nu-sum versatu in acesta limba.

Toti fiii Transilvaniei au salutat cu bucuria activitatea laudabila a guvernului ung., candu au auditu, ca guvernulu are de cugetu a infiintia in Transilvania o universitate, numai natunea romana nu a pututu fi partasia acestei bucurie, fara a nu simti de alta parte si dorere, observandu, ca guvernulu ung. candu voiesce a da ce-va, o face esia in catu cu un'a mana ti-da, era cu alt'a-ti ia si inca de acolo, unde si asia e mai putienu, si unde cu atatu mai tare se simte. Lucrulu sta asi:

Guvernulu ung. avendu de cugetu a infiintia in Transilvania o universitate a provocatu corpulu profesoralu alu academiei din Clusiu, se susterna unu proiectu, ca si candu numai acestu colegiu aru pricepe la acestu obiectu, si aru fi in stare a face atare proiectu. Pasulu guvernului, cerendu numai opiniunea corpului profesoralu din Clusiu, a fostu dupa parerea mea, unilateralu, de unde urmeza, ca si proiectulu inca e unilateralu.

Nu voiescu a face critica asupra intregului proiectu, ci numai unu punctu voin atinge. — Corpulu profesoralu din Clusiu si-da parerea, ca gimnasiulu de statu din Sabiu sa se desfiintieze si dotatiunea acestuia de 16,792 fl. sa se intrebuintieze pentru acoperirea speselor universitatii, ce se va infiintia; si ore din ce motivu a proiectatu acest'a corpulu profesoralu din Clusiu? pote ca numai pentru aceea, fiindu ca scie, ca mai multu de jumetate a junimei studiose la acelu gimnasiu, e romana, si a prevediutu, ca din di la di cresce numerulu tinerilor romani studinti, in proportiune cu imultirea studintiloru in scola.

Asertiunea mea se dovedesce prin urmatoriile date. Voin pune inaintea ochiloru o: case, unu conspectu despre numerulu studintiloru romani. In anulu 186²/₃ a frecuentatu in acest'a scola 257 tineri dintre cari 148 au fostu romani.

186 ² / ₃	291	dintre cari au fostu	169	rom.
186 ¹ / ₂	338	" " " "	180	"
186 ¹ / ₄	369	" " " "	189	"
186 ¹ / ₃	438	" " " "	238	"

Din datele acestea se vede chiaru, ca susu ngmista scola e neinecongiuratu de lipsa pentru tier'a intriga, si mai vertosu pentru tinerimea romana.

Din parte-mi nu potu crede, ca d. ministru de culte aru primi proiectulu corpului profesoralu del'a academi'a din Clusiu, si aru desfiintia gimnasiulu de statu din Sabiu, caci prin acest'a aru vatama mai vertosu natunea romana.

Dupa ce inse proiectulu cunoscutu irita animele iudrasnescu a face urmatori'a interpelatiune.

Infiintandu-se universitate in Transilvania, are guvernulu de cugetu a desfiintia gimnasiulu de statu din Sabiu?

Dupa cum audimu din seiri private, foi'a regimului B. P. Közlöny asigura, ca nu a fostu nici candu intentiunea regimului de a disolve gimnasiulu de statu din Sabiu.

Operatulu deputatiunei regnicolarie croate.

Unu comitetu compusu de dd. conti I a n k o v i c s, S t o i a n o v i c s si Z i v k o v i c s au depusu opiniunea deputatiunei in unu operatu asupra cestiunei de dreptulu publicu.

Operatulu comitetului si prin elu deputatiunea regnicolaru a regatului Dalmati'a, Croati'a si Slavoni'a dechiaru a tine strinsu de principiulu supremu emanatu din sanctiunea pragmatica, ca tote tierile coronei S. Stefanu in puterea acestei legi fundamentale de statu dela 1723, formeza laolalta o comunitate de statu. Din acestu principiu supremu de „comunitate de statu“ si de tinerea de o lalta a regatului Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei cu celelalte tieri ale coronei urmeza ca urmatorele afaceri de statu se fia comune:

„I. Incoronarea regelui comunu, ca rege ungurescu si totodata si rege alu Croatiei, Dalmatiei si Slavoniei, cu un'a si aceea-si corona, in unulu si acel'a-si tempu si prin unulu si acel'a-si actu de incoronare. Mai departe redactarea unei'a si acelei'a diplome inaugurale in diet'a unguresca, comuna in acesta privintia tuturor tieriloru coronei, in carea inse, pre langa integritatea coronei unguresci si a constitutiunei comune sa se asecuru si garanteze in deosebi si integritatea regatului treiunitu si constitutiunea lui provinciale.

Diplom'a redactata in modulu acest'a, primita

subscrisa si intarita cu juramentu de Maiestatea Sea sa se edee pentru regatulu Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei, in editiune separata originale, in limb'a serba-croata, ca limb'a tieriei.

II. Tote acelea afaceri, preste totu, cari tierile coronei Santului Stefanu au a le pertracta ca „unu corpu de statu“ fatia cu unu alu „trei-lea.“

Dupa acestu principiu, de aci se tienu acele afaceri, cari in intielesulu sanctiunei pragmatice atingu in comunu pre tote tierile cari stau sub sceptrulu domnitoriului comunu, si asié, — pre bassea invoielii facute intre Ungari'a si celelalte tieri a le Maiestatii Sele, care s'au impartasitu deputatiunei nostre regnicolari dalmate, croate, slavone pre cale amicabile de catra deputatiunea regnicolare unguresca, — au a se pertracta in comunu, respective pre calea delegatiuniloru. Aceste afaceri suntu:

- a) afacerile externe,
- b) afacerile de resbelu
- c) afacerile financiari, in privintia erogatiuniloru ce au a se suportu in comunu.

Regatulu Dalmati'a, Croati'a si Slavoni'a, trebuie sa fia reprezentatu in delegatiunea tieriloru coronei stului Stefanu ca si celelalte, pre bas'a acelei'a-si chiei comune, si acesti reprezentanti si-aru exercita dreptulu votului loru in modu egal cu cei-alalti reprezentanti ai dietei unguresci.

Emiterea acestei delegatiuni a tieriloru coronei stului Stefanu aru ave a se intempla, cu privire la regatulu triunitu, din diet'a sea propria (fara instructiune), precum s'a indigitatu acest'a si in rescriptulu pre inaltu dela 25 Maiu 1867.

De altmintrea, deputatiunea voiesce a incheia o legatura de dreptu publicu si mai strinsa cu Ungari'a, deca conditiunile unei esistintie nationale, constatatorie in autonoma politica si integritatea tieriei, se voru garantu si asecuru din partea Ungariei acum, la incheierea acestei legaturi.

III. Acele afaceri, care diet'a Ungariei, nu le considera ca atari, a caroru pertractare comuna cu celelalte tieri ale Maiestatii Sele sa fia conditiunata prin ins'a-si sanctiunea pragmatica, cari insa totusi, din alte privintie, in intielesulu atinsei invoieli impartasite deputatiunei nostre regnicolari, aru ave a se pertracta pre bas'a unoru principie statortite de ambele legilatiuni (diet'a Ungariei si a Croatiei), precum:

- a) afacerile comerciale, in specie legilatiunea vamale;
- b) legilatiunea asupra dărilor indirecte, ce stau in strinsa legatura cu productiunea industriale;
- c) satorirea legi monetarie;

FOISIORA.

PREAMBLARI

(reprod. din „Convorbiri literare“)

(Urmare din nr. 36.)

III.

Svitier'a este o mica republica care se imparte in alte doue dieci si doue de mici republice. Ea se deosebesce de alte tieri printr'aceea ca are munti frumosi, lacuri poetice si branza buna. Gasindu-me odata in Sviti'er'a, n'aru fi fostu pecatu sa nu gustu aceste frumseti si bunatati? De siguru! De aceea, luandu o grabnica hotarire, me afundatu in Sviti'er'a. Pana la Lucerna, singurul lucru insemnatu ce amu observatu, este ca vagonele drumului de feru scutura forte multu. La Lucerna in sa amu vediatu leulu, multi englezi si laculu celoru patru cantone.

Leulu dela Lucerna este taiatu intr'o mare stanca: statua colosala comemorativa pentru cei 800 de Sviti'eri din gard'a regelui de Franci'a care au cadiutu la 18 Augustu 1792 la Tuilerii. Leulu strapunsu de o sageta, cade la pamentu dara in caderea sea intinde lab'a pre crinulu Burboniloru pre care i-lu acopere si cerca sa-lu apere inca in agoni'a mortiei. Din susu se cobora flori si frundie care paru a fi lacrimi versate pre mormentulu vitezului leu. Dedesubi suntu sculptate, cuvintele: Bravuri si credintiei elvetice. Totu tabloulu se reflecta linu intr'o apa ce dorme la picioarele stancai. Totu alatu de linu se reflecta acestu spectaculu si in inchipuirea mea. Ide'a de a reprezenta bravura si credintia prin maiestosa figura a unui leu, este

cu atatu mai nimerita cu catu este simpla si in arte ca in tote adorezu simplitatea. Cufundatu in acestu aspectu, nu m'amu pututu opri de a nu-mi reaminti scen'a pre care acestu tablou o imortalizeza.

Nobletia si clerulu care sustineu inca tronulu siovaitoriu alu Franciei, nu aveau meritulu devotamentului, caci sustinendu pre nenorocitul rege, ii sprigineau caus'a loru propria, care era nedespartita de caus'a tronului, dara acesti straini nu erau impinsi de nici unu mobilu interesatu ii sustineau pre rege fiindu ca-i jurase credintia. Si cu tote aceste acei mari din giurul tronului parasira pre rege in momentul supremu alu pericolului, singari fiii liberi a unei republice straine preferu a-si sacrificu chiaru ideile de libertate ce le supusese in liber'a loru patria din sinulu mumei, pentru ide'a mai inalta si mai nobila a credintiei. Pentru acesta idea ii primescu mörtea pre treptele tronului unui despotu strainu; leulu cadiendu intinde in sa in momentul mortiei, lab'a sea ranita pre stem'a burboniloru. Care a fostu resplat'a loru pentru atat'a bravura si credintia? Burbonii restabiliti pre tronulu strabuniloru, radicara la onori si mariri pre acei carei parasise, dara uitara pre straini. Nici o petra din palatulu regescu, nu amintesce sinsacrificarea acestoru bravi. Stapanulu nu-si aduce aminte de servitiile platite ale servitoriului. A trebuitu ca fratii loru liberi se inaltia intr'o republica, unu monumentu ce aduce aminte de aperarea glorioasa si tragica a unui despotu. Si monumentulu jalnicu incongiuratu de crengelile salceloru plangetore este nu numai o trista amintire pentru fratii loru cadiuti si pentru viteji'a si credintia loru, dara o pre tardia insciintiere care arata sörtea ce asepta pre acei cari parasescu pamentulu parintescu si canta gloria si avutia in spriginulu unoru idei straine aceloru in care s'au nascutu.

Preocupatu de aceste idei me preumblamu pre malurile lacului. Ser'a i-si intinsese recoroasele sele aripi si nici unu ventisioru nu sufla. Pe lacu se vedeau multe barce miscandu-se in tote partile candu grabnicu conduse de patru lopeti, candu leganandu-se incetu dupa voita undelor. In unele se audiau cantece voioase esindu din pepturi barbatiesci, in altele pote siopteau doue glasuri incetu si tainicu, temendu-se chiaru de indiscretiunea apoi. Deasupra lacului se vedea in stanga Rigi, muntele celu mai frecuentatu din Sviti'er'a, in fatia cu densulu in sa in drept'a se vedea montelo Pilatus, urcandu-se dreptu in susu. Acesti doi munti pareau a se uita posomoriti unulu la altulu ca doi rivali. Pilatus cu fruntea sea alba de ometu, era ca unu betranu ce si-a pestratu tota vigorea barbatiei si privea cu dispretiu pre rivalulu seu a carui peru nu era inca caruntitu. Dara Rigi de-si mai micu, ridea de acestu dispretiu, caci culmea sea mai placuta atragea pre toti calatorii in vreme ce putni visitau stancile albe ale betranului. In departare se desfasiura o panorama grandioasa de munti din care cei de pre urma se perdeau cu colorea firmamentului. Noptea me surprinse perduta in acesta privire. Barcele disparuse de pre lacu, si o linisce maratia se intinse asupra pamentului. Totulu era in nemiscare, numai susu pre ceriu se vedea clipindu planetele si din candu in candu cate o stea sborandu ca sageta dinaintea celoru-lalte. Intregulu firmamentu se reflecta acum in oglinda lacului si-lu strabatea cu luminile sele pana in fundu. Simtiurile mele sorbeau cu voluptate acestu frumos aspectu si incetasemu de a gandi, candu deodata audiu unu glasu de femeia strabutandu valurile aerului si petrundiundu dulce in urechi'a mea. Mai multe momente remasei fara miscare si i-mi pareu ca visezu unu visu fantasticu si divinu. Apoi

d) dispozițiile în privința a celor linii de cale ferată, cari atinge interesele ambelor jumătăți ale imperiului;

e) statorirea sistemului de apărare.

Afara de aceea:

IV. În principiu, acele afaceri — totuși cu oarecare restrângeri cari ce e dreptu, nu se țin de cele înscrise, dară totuși nu cadu în resortul afacerilor interne, de cultu și de justiție, și adică:

a) Examinarea și aprobarea celor tratate de statu și de comerț, cari apăsă imperiul, respectiv toate tierile coronei sau au de urmărire o schimbare a teritoriului tierilor coronei;

b) Regularea afacerilor monetare și a bancei de note, a afacerilor vamale, precum și a afacerilor de telegraf, posta, cale ferată, navigație și altor afaceri de comunicație; comune tierilor coronei stului Stefanu, adică cari atinge interesul regatului triunit și al Ungariei în comun;

c) legislația asupra creditului, a bancei, privilegiului și industriei, apoi legislația asupra măsurilor și ponderilor, asupra marcelor și scutiții modelelor;

d) legislația asupra dreptului maritim, montan, de comerț și cambial;

e) statorirea preliminarilor în privința economiei comune de statu, de care se țin și economiile de curte a regelui comun; apoi încuviințarea dărilor și contribuțiilor indirecte, ce au a se scote, examinarea bilanțelor financiare respective; contragerea împrumuturilor nouă, convertirea detorilor de statu sustătorie; vinderea, transformarea și insarcinarea averii nemiscătoare a statului; legislația asupra monopolurilor și a regaliilor, și preste totu, toate afacerile financiare, cari sunt comune tierilor coronei stului Stefanu;

f) Toate afacerile, cari se referă la ordinea și durată obședimentului militar, cu deosebire încuviințarea anuală a numărului feciorilor de recrutat.

Not'a ad IV.

1. La vinderea sau transformarea bunurilor de statu a le regatului triunit, precum și la un'a schimbare de teritoriu ce aru atinge acestu regat se poartă învoirea dietei seale.

2. La contragerea de împrumuturi și insarcinarea averii statului, cuot'a ce va cadă pre regatului triunit pentru garanție, respectiv pentru ipotecarie și esolvire, se va statorî paritetic în modulu semnatu mai la vale.

3. Dreptulu de încuviințare anuală, alu escierii și scoterei dărilor directe se reserva legislației autonome și guvernului tierii; ce inse nu împiede-

ca a tractă și acest'a specie de contribuție după acele și principie statorite între ambe partile.

Cu privința la celelalte dări, cari aru fi sa se tracteze la oalta, că mai susu, considerându ca relațiile materiale, industriale și comerciale ale regatului triunit față cu Ungaria sunt mai puțin favorabile se cere de la Ungaria garanție în sensu art. 50—1790, ca introducerea novelor contribuții, și dări indirecte, și la urcarea celor existenti, regatului triunit sa se ție în considerație specială corespunzătoare referințelor lui, și adică prin aceea, ca la tota introducerea sau urcarea și în genere a tota contribuției dărilor comune votate, chie'a respectiva sau cuot'a cu privința la regatului triunit sa se statorască separat și adică paritetic.

5. Cu privința la recrutii regatului triunit conformu dispoziției art. ungurescu de legie IX, §. 10 din a. 1865—7, se statorisce principiulu înrolării lor în regimentulu tierii, afara de aceia, cari cu privința la însușirile lor personale voru fi capaci pentru un'a cultivare tehnica.

6. Recrutii litoralului croatu pentru desterirea lor pre mare, se se aplece numai la marina.

7. Cuot'a de recruți, ce cade pre regatului triunit din contingentulu de recruți, care se va vota comunu în diet'a unguresca, sa se statorască paritetic.

8. Dispoziția despre cerculu de activitate și pusețiunea viitoră a banului și a capitanului de țiera din Croatia, Slavonia și Dalmatia prste totu, se reserva expresu convenției, ce se va încheia mai tardiu.

Autonomi'a provincială a Croatiei are sa conțina:

1. Legislația perfectă neependentă cu privința la toate afacerile, cari conformu espunerii de mai susu, nu s'au supusu pertratării comune.

2. În cerculu de activitate delegatu, admintstratiunea afacerilor postale și cele ale telegrafului, rezervandu-se inse dreptulu de controlu alu guvernului centralu comunu.

3. În fruntea guvernului provincialu autonomu stă unu ministru denumitu deadreptulu de corona, neependent și responsabilu dietei croato-slavonico-dalmatice, cu atate secțiuni, câte voru fi de lipsa, și cu resedinti'a în Zagrabia.

Comunicațiunea între guvernulu provincialu neependent și coron'a de o parte, și între guvernulu centralu comunu de alta parte, s'ar potă mijloci prin denumirea unui ministru croatu fără portofiu, că membru integritariu alu guvernului colectiv ungurescu din Pest'a, a căru pusețiune către

guvernulu provincialu autonomu, către coron'a și către guvernulu centralu comunu aru trebui sa se reguleze prin lege. Inse asié, ca prin aceea autonomi'a guvernului nostru provincialu sa nu se altereze.

Autonomi'a acest'a conține în sine eo ipso dreptulu de a compune și a vota pre totu anul bugetulu tierii proprii, care bugetu aru avé sa cuprinda spesele pentru administratiunea întreaga a tierii.

Spesele acestea face în timpul de față pentru Croatia și Slavonia camu 2,000,000 fl.

Cu privința la limbă deputatii croato-slavoniei se potu folosi în legislațiunea comună de limb'a lor propriă, că și de cea ungurescă; limb'a oficială și de corespundință a guvernului provincialu e eschisivu cea serbo-croata.

Ce se ține de proporțiunea de contribuie a regatului triunit la sarcinile comune, și adică față cu Ungaria, deputatiunea regnicolara croato-slavonica e de parerea, ca în asta privința considerandu comunitatea finantială a regatului triunit cu Ungaria, necesitatea de a statorî o detoria cuotala anumită a Croatiei și Slavoniei cade eo ipso.

Cu privința la integritatea regatului triunit, deputatiunea regnicolara croato-slavonica considera integritatu teritoriulu fiumanu ca parte integritaria a regatului Croatiei, care după încheierea uniunii cu Ungaria va avé sa sufere sorțea tierii materne „Croatia.“ În cătu pentru confini'a militară croato-slavonica, deputatiunea regnicolara croato-slavonica acceptă, că „administratiunea“ civilă-politică și județială, sa se întrunească cu cea a Croatiei și Slavoniei civile, și prin acest'a confinia militară cu provinci'a la oalta sa formeze unu corp, ceea ce altcun s'a promis de coron'a și în pre înaltulu rescriptu din 7 Noemvre 1861.

Cu privința la Dalmatia deputatiunea regnicolara croato-slavonica a observatu cu durere, ca cesțiunea rentregirii regatului triunit, și prin acest'a mediatu și a coronei Ungariei, s'a trecut cu tacerea.

În fine adauge operatulu

Pertratările acestea de impacatiune cu privința la rezultatulu lor se privescu că unu ce întregu, asié dară în totalitate lor; prin urmăre până la încheierea și rezultatulu finalu alu acestor pertratări nici una parte nu e legată de declarațiunile și promisiuni facute în decursulu pertratărilor.

Boiția 21 Maiu.

(M a i a u). Vedem că din anu în anu ținerea maialelor pre la școlele romanesce din co-

stringendu-mi puterile me desceptau din visulu meu și atunci abia audiu acompaniamentulu melodicu alu unui clavieru. Glasulu cântă adio a lui Schubert. Acestu cântu îl au audisem desu odinioară și o dureroasă amintire eră legată de densulu. Anii inșă sburase și timpul trimise balsamulu seu îndurătoru pe deasupra unei rani adanci; amintirea îmi trecu prin minte că fulgerulu dar totu asiă de rapede disparu. Sculandu-me, me îndreptai spre o fereastră pe jumătate deschisă și ascunsă de obscuritate și vedii o femeie tenară și frumoasă care sidea înaintea unui clavieru. Degitele sale atingeau linu tastele instrumentului, în vreme ce glasulu seu se perdea în aeru și perulu seu lungu și blondu se coborâ tulburatu peste spate și umere. Ea i-si atințise ochii în susu, dar ochii sei nu vedeau nimica căci toate simțurile erau absorbite de canteculu duiosu ce pareă a ești din sufletulu seu. Antău credii că este singura, în curendu vedii înșă unu betranu cu perulu albu care sidea pe unu jiltiu într'unu unghiu alu casei. Elu asculta ce înduioșare canteculu tenerei femei și ochii sei nu se disipeau de dens'a. După cât-va timp, elu se sculă încetu de pe jiltiu și apropiindu-se de densa, ei puse mana pe umeru.

— Destulu, iubita Clara, dișe elu. Cantarea te obosesc și-ti misca sufletulu, îndreptându-lu spre unu trecut, pe care trebuie sa cânti a-lu uita. E tardu și se cade se dobandim prin somnu putere nouă pentru preumblarea de mane.

Clar'a se sculă de pe scaunu și se uita cu dragoste la densulu. Elu inse o luă de mana, o saruta pe frunte și după ce-i ura o bună noapte, se departa. Singura, Clara remase cateva minute în nemiscare și mi se pară că vedu două lacrimi uandă genele sale. Apoi după ce închise clavierulu, se îndreptă spre ferestra. En me departai în grabă. — Ajunsei a casa într'o mare neliniscă. De și năp-

tea era înaintata somnulu nu voia să-mi vie și asiadandu-me pe balconulu meu care era spanzuratu asupra riului Reuss, priveam cum undele se esiau încetu din lacu. Mi se pareă că vedu oglinindu-se în apa figur'a tristă și frumoasă a tinerei Engleze și perulu seu displetit amestecandu-se cu undele limpede și line. Vedeam fati'a sea palidă esprimendu o asiă durere, încatu durerea se comunica și sufletulu meu. Nu știu cătu voi fi statu cufundatu în acea simțire ce nu se pôte descrie, candu lovit de o subită obosela, ochii mei începură a se închide. Abia me aruncai pe patu și somnulu se coborî grabnicu peste pleoșele mele. Unu visu fantastic îmi apară: Me visai pe malurile lacului și vediiu susu pe o stanca chipulu frumosu a tinerei Engleze cantandu din lira canteculu Loreley. Eramu asiă de imbatați de cantulu seu, încatu nu luam sama ca muntii Pilatus și Rigi începeau a-si plecă fruntea spre peptulu meu. Deodată unu aeru greu și inadusitu me apasa, muntii se plecau din ce în ce mai josu... o clipala înca și eramu îngropatu subu uriesiele lor stânci... candu vediiu leulu întindindu-mi laba sea raniată în ajutoru; inim'a îmi batea cu putere și resuflarea mi se sfersia... atunci desceptandu-me sârii dreptu în susu de pe patu. — Dormisem imbracatu, usi'a balconului era deschisă și sorele era susu.

IV.

Îndata ce vine luna Iulie, o mare parte din Angli'a se străpôrta în Svitier'a și o ventura în toate partile. Nu este orasiu, nu este izvoru, piscu seu ghetiaru pre care l'ai vizitâ fără a intalni Englezi, asiă încatu se pare că Svitiera este locuită mai multu de englezi decât de Svitieri. Englezii privescu Svitiera ca o proprietate a lor și au isbutitu a străpuria obiceiurile lor insulane în mic'a republică

Elvetica. Mie unulu nu-mi place sa amu Englezi tovarăsi de călătorie, și curiositățile și bizariile lor care facu pre multi se rida, pre mine me supera și me iriteaza. Nu întielegu pentru ce aru avé ei privilegiulu sa-si procure toate îndamânările cu dispretulu îndemnărilor altor'a, și cu ce dreptu i-si arôga monopolulu originalității. Deaceea fiind-ca în dese mele călătorii, amu avutu nenorocirea sa intalnescu neîncetatu acestu neplacutu soi de tovarăsi, care de multe ori, mi-a amaritu viața, amu ganditu ca trebuie combatuti cu propriile lor arme și amu adoptatu principiulu de a opune Englezulu unu Englezu și jumătate. Cându sunt cu Englezi într'o trăsura de drumu de feru sau în diligentiă și vedu figurele lor mute și nemiscate care me încunpiura, dau figurei mele o espression și mai multă și pentru toate comorele lumii n'asiu adresă unuia dintr'ensii coventulu. Candu vedu că unulu aru avé gustu sa înceapă cu mine o conversațiune, eu întorc spatele cu dispretu. Dacă vo doi vorbescu încetu între densii sau în epu a dormi me facu că dormu și eu și horecescu din toate puterile peptului pan ce-i vedu că suferu torture pe locurile lor și simțiescu ca în gandu me blastema amaru. De și fumezu cu pasiune, nici odata în societatea lor nu-mi facu placerea de a-mi aprinde o sigură și îndată ce vedu că vre unulu voescă sa fumeze, eu încep a suflă greu, a-mi contractă toate musculele obrazului, a deschide toate ferestrele până ce inamiculu i-si arunca sigur'a. Candu anse l'amu privatu de aceasta mulțămire, simtu o satisfacere nespusa pre cumu aru resimti unu generalu care a nimicitu totu planulu de batalie a dusmanului.

(Va urmă.)

mune, începe a deveni unu adevărat obiceiu pentru poporul întreg. Ideea frumoasă de-a serba o di în onoarea scolei și spre bucuria pruncilor, trebuie să strabată și în comuna Bolița, carea se bucură de unu număr maritoriu de neguțatori, potemu dice cu dreptu, inteligenți. Desi ideea aceasta nouă pentru amintirea comunei este mai multă dificultate, totuși ea fu realizată în a doua di de Rosale. Ună pedecă mare pentru frecventarea mai numeroasă a maritoriu fu înpregnarea, că mulți din locuitori, se aflau în jale pentru repozarea unu membru însemnatu alu comunei. Cu toate acestea poporul bolianu a știut usura greutățile începutului primului maiu, prin asistarea unei mulțimi de ambele secse și de toate etățile. D. inventatoru Bobesiu și cu colegulu seu Alda a conducea pruncii în ordinea cea mai bună, adunându-i din cându în cându suptu unu micu tricoloru, ca să se producă prin cantarea mai multor piese alese și frumoase, numai puțin suprindea inventatorulu Bobesiu pre totu cu cantarea sea solo. Unii din locuitorii de frunte ai comunei împartira predeplin bucuria lor, cu multimea, care tragea hore vesele pre pasicele verzi. Rezultatele petrecerei ne face să credem că începutulu maiuului, pre carele D. preotu Bobesiu lu asemănă într-o vorbire frumoasă cu sementia de mustariu, va crește pre venitoriu și va ajunge la înaltimea sa. Dacă bravulu popor bolianu va lucra și pentru școala cu zelulu, cu care lucră pentru biserică, atunci numai începe nici o îndoială că comuna Bolița va deveni unu modelu, demnu de imitat, pentru alte comune romănesci, ce au lipsa de progresu rapede în învecietura școlară.

I. L.

Clusiu 20 Maiu (1 Iun.)

În cetatea Clusiu, că capitala țerei Transilvaniei, (acum însă că cetate principală din Ungaria în partea de dincă de Delulu lui Craiu) mai nu este di, în care să nu se întempe, ce va memorabilu, asiă și astadi se deplini în cetatea noastră unu actu solenelu, unu actu, ce în paginile istoriei cetății va ocupa unu locu însemnatu. — La acestu actu participă comunitatea noastră centumvirală din Clusiu, a cărei a membru e P. Prot. gr. or. și P. Prot. gr. cat. ambi din Clusiu și preotulu gr. cat. din Feleacu, fiindu și Feléculu o parte întregitoare (Capitanu, tozed) a Clusului. Inca în 24 Aprilu a. c. cu unanimitate alegendu de membru 9 onorariu pre Escelentia Sea Comissariulu regescu alu Transilvaniei dlu conte Emanuelu Péchy, au desemnat comunitatea din sinulu seu ună comisiune aleasă și numeroasă a cărei a membru avu onore a fi și P. Prot. gr. or. spre a predă la tempulu seu Escelentiei Sele documentulu de alegere și denumire de membru onorariu alu seu.

Dreptu aceea, astadi la terminulu prefriptu adunându-se în sala casei magistratulu partea cea mai mare anumerulu din comisiune seu deputatiune, la 1/4 pre 12 ore plecara cu primariulu cetății în frunte către localitatea Guvernulu țerei Transilvaniei, a căru nume dălele, precum audu, ca se suna după jurnale sunt acum numerate. Mersulu acestu a trage atentația tuturor. După ce ajunsera la biroulu presidele, unde se mai înmulți numerulu, cu unii dintre membrii guberniali, că membrii centumvirali, între cari Ilustritatea Sea dlu vice-presedinte guv. G. rois, și după puțină pauză de intrunire intrara la Escelentia Sea dlu Comissariu. Primariulu cetății, că conducatoriulu alu deputatiunei rosi către Escelentia Sea în numele comunității centumvirale o cuventare, pentru alegerea și denumirea Escelentiei Sele de membru onorariu alu cetății Clusului și de predare a documentulu de acasta, distingere, foarte aleasă, și scopulu, corespundietore, după care urmă unu întreit sa trăiesea!

După această cuventare luandu dlu primariu documentulu seu diplom'a din mână unu a membru, care o ținea, o predede Escelentiei Sele între resunete de „Sa trăiescă!”

Escelentia Sea dlu Comissariu reg. apoi fiindu în mână diplom'a elegantă, respunse prin unu cuventu eminentu dincdu într'altel, că până la momentulu celu din urmă alu vieții pământene va pestră acestu semnu foarte pomposu, că un a suveniru de bucuria pentru distingerea ce cetatea Clusului iau facutu!

Cam la începutulu cuventării dise Escelentia:

„Ca nu e legatu de Transilvania cu nici unu interesu de rudenie și posesiune, și asiă nici ca au lucratu că atare, ci că unu patriotu adevăratu la fericierea comuna a țerei, și se bucura ca au ajunsu în partea cea mai mare a rezultatelor dorite, care succese însă nu-lu pôte atribui activității sele, ci atât de mici (parányi), ci împreună concucerăi armonice a autorităților țerei și a șiefilor acelor, care mai toate și totu au contribuitu multu spre deslegarea problemei sele celor grele! etc. — În fine repetandu multamintu sea pentru acasta onore și distingere ce i se face, pofti pre comisiune seu deputatiune, ca și pre comitenti sei sa o încunoscintieze despre densebita mutamire ce are pentru acasta alegere — ce se primi cu „Sa trăiescă!”

După acasta strangu mână dlu primariu (Polgármester) a Escelentiei Br. Jozsikasi a altor'a, și apoi intorcendu diplom'a — și privindu și interiorulu ei dise: adevăru, adevăru me simtu mandru cu acasta!

Documentulu seu diplom'a acasta, fu unu ce raru. — Pretiulu ei precum întielesem trece preste 150 fl. v. a.

Tempulu celu ploiosu, s'au redusu la tempu foarte placutu, asiă încatu caldura cea mare face torma de grindina. — Dăieu însă e bunu și ne va scuti după voi'a sea.

Principatele române unite.

Serbarea Mosiloru la Cotroceni o descrie „Monitorulu rom.”:

Astadi (16 Maiu), la 6 ore după amiază, Maria Sea Domnitoriulu însoțitu de d. Ministru de Resbelu și încungiuratu de cas'a sea militara, a plecatu calare de la palatul de vâra dela Cotroceni, spre a merge la tergulu Mosiloru, unde, după obiceiulu tradiționalu, era pregătitu unu pavilionu de verdetia frumosu decoratu. În tota străbătura stradelor Maria Sea a fostu întâmpinatu de urările cele mai caldure din partea grupelor de popor cari se îmbulțiau în trecerea Mariei Sele. La începutulu Stradei Mosiloru o populație numeroasă acceptă pe Maria Sea spre a lu primi cu bucuria și entusiasm, și de la bariera o multime de cetățeni de toate condițiunile urma pe Maria Sea până la umbrariulu principiaru cu strigări și urări unanime, și cu demonstrațiuni de amore și devotamentu.

Ajunghendu la umbrariulu de verdetia, Maria Sea descăleca cu tota suita Sea și petrunse în intru, unde pre lângă domni ministri, și mai multe notabilități ale orașulu se afla și unu numeros publicu alesu. Aci mai multe domne prezentara Mariei Sele bucheturu de flori foarte frumoase.

Înăltimea Sea privi cu placere dantiurile naționali executate de calusieri, și dantiurile urmate suptu umbrariu, unde bine-voi a conversa cu mai multe din persoanele cari existau aci.

Pre la orele 9, Maria Sea se retrase de la acasta serbare în mijloculu urărilor unanime, și reintra în residinția Sea de vâra de la Cotroceni.

Varietăți.

Caletoria Principelui Napoleon. Despre nici o caletoria nu a fostu atâtea conjecturi că despre acasta. După unu diariu oficiosu din Parisu afla „Hazánk” că principele va plecă în 8 Iuniu și va calatori mai întâiu în Baden-Baden. Aci se va iutali cu familia regesca prussiană și se pôte și cu Marele duce de Baden. De acolo va trece preste Stuttgart și München la Viena, unde va petrece mai multu. Apoi în caletoria mai departe va atinge Pestu și va face stațiune în București. Mai departe calatoresce la Constantinopole și Atena. — Scri mai nou spu că principele în 6 Iuniu are să fia în Viena. În tempulu petrecerei va locu în Schönbrunn, la invitară ce i se facu din partea curției imperatesci.

*(Bancă de asiguratiune „Transilvania”). După scrii telegrafice ministru de comerciul încunoscintieze, pre lângă unele modificatiuni, statutele acestei bance patriotice de asiguratiune.

Societatea de lectură ajunmei române dela Academia de drepturi și Gimnasiulu din Oradea mare a tinut Marti după Rusali ședința publică literară împreunată cu produțiuni instrumentale și vocale. Ședința so-

cietății e urmată de o academia limbistica (declamatiuni în mai multe limbi) din partea tinerimei semli maritoriu la idomesticu. După produțiune se arangia petrecere de jocu.

Drumulu de feru transilvanu se va deschide nu mai după ce va fi liniu întregu gata. Locomotivulu înse umbla până la Iira.

Vetter (gen. de honved) e desemnatu de Comandantu alu armatei ung. înfrintande.

Focu. În 26 Maiu nou, a arsu ierasi în Orescie. De asta data iera se prefacura în cenusie șapte case și patru cladiri economice. Foculu se dice că aru fi fostu pus. Atâtea focuri în tempu asiă scurtu trebuie să sternesca suspiciune de asemenea ticalosia. (Toom'a sosese o cor. detaita).

Diuarie pentru popor. Magiarii pre lângă diuaristică cea multiplă, introducui foi populare politice, scrise în unu stilu popularu, cu cuvinte simple ca să pôte fi lectură întielesă de totu magiarulu, fia acelu și celu mai simplu. Bolosulu practiculu pôte cugeta ori cine.

Un fenomenu. În provincia Machigani din America au ninsu cu fulgi de ometu negru. Asemene ometu s'au mai întemplat și alte ori până astadi naturalistii n'au aflatu adevărată cauza a acestor ninsori negre.

Comparatiunea diferitelor Situatii economice. În privirea procentelor ce le plătescu pe fie care ang pentru datori, și atarnarea acestor sume la veniturile generale.

Astfelu este mai întâiu Engleria, care plăteste dobendi anuale 653,500,000 Lire egală la 30,40 procentu din venitul anualu, Franca 564,591,388 lire — 34,91, Austria 467,979,936 Lire — 39,9, Italia 360,984,595 Lire — 48,72, Rusia 274,346,736 Lire — 19,6, Spania 102,864,218 Lire — 17,42, Prusia 61,234,687 Lire — 7,75, Bavaria 28,739,517 Lire 29,14, procentu din venitul anualu. Aceea ce privește cheltuielile militare, apoi Engleria întrebuințadia pentru fie care soldatu anualu 2,364 Lire, Spania 1,031 Lire, Franca 844 Lire Prusia 684 Lire, Austria 683 Lire Italia 678 Lire, Rusia 519 Lire.

Ou mare logică. În o comuna din Franca este opriu prin regulamentu intrarea cu vite în riulu ce trece prin comuna. Unulu din locuitori prindendu-se esindu cu caii din riu, sa trada judecatoriulu. Procesulu înfrintatu, — martorii declara ca au veditu numai esirea lui cu cai ear nu și intrarea. Judecatoriulu decide:

„Considerându ca martorii arata ca au veditu numai esirea paratulu cu caii sei din riu, eara nu și intrarea.”

„Considerându ca regulamentul opresce numai intrarea, ear nu esirea, decidemu: ca paratulu nu este vinovatu.”

25-1 Concursu.

Pentru ocuparea stațiunilor vacante de inventatori din comunitățile Hapzesci și Nemezesci, ce suntu îngreimate maritoriu comitatu alu Carasiulu și Protopresbiteratulu gr. res. alu Fagetulu, se escie prin acasta concursu.

Cu aceste stațiuni suntu împreunate următoarele emolumente anuale:

I. Hapzesci.
a) în bani gata: 42 fl. v. a.
b) în naturalii: 8 metie de grâu; 16 metie de cucuruz; 50 puncti de sare; 50 puncti de clisa; 10 puncti de lumini; 8 orgii de lemne; 1/4 lantiu de grădiua și cuartiru liberu.

II. Nemezesci.
a) în bani gata 35 fl. v. a.
b) în naturalii: 8 metie de grâu; 14 metie de cucuruz; 50 puncti de sare; 50 puncti de clisa; 10 puncti de lumini; 8 orgii de lemne și cuartiru liberu.

Doritori de a ocupa vre-unulu din aceste posturi de inventatori voru ave a indiestra petitiuniile lor concursuale — timbrate după cuviinta — cu estrasu de botezu cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu în institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de până acum și purtarea lor morale și politica, și astfelu indiestrate le voru subterne Venerabilulu Consistoriu dreptu-maritoriu alu Caransebesulu până în 27 Iuniu a. c. cal. v.

Caransebesiu 10 Maiu 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesulu.